בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 47003-12-20 פו הדוב ניהול והשקעות בע"מ ואח' נ' סי.אף.בי.איץ' ייצור ושיווק בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובעים:

1. פו הדוב ניהול והשקעות בע"מ
2. שי דוד זהר

נגד

הנתבעים:

1. סי.אף.בי.איץ' ייצור ושיווק בע"מ
2. מיכאל ברזני
3. עומר ברזני
4. אברהם ברזני

<u>פסק דין</u>

לפני ביהמ"ש תביעה לתשלום עמלת תיווך בעסקה מסחרית.

כתב התביעה

1. התובעים הגישו ביום 21.12.20 כתב תביעה בו טענו כי הנתבעים חבים להם עמלת תיווך בגין עסקה למימון רכישת חברה הנסחרת בבורסה לניירות עדך, בסך של 106,851.29 ₪. כמו כן ביקשו חיוב בהוצאות בסך של 20,000 ש"ח.

כתב הגנה

2. הנתבעים הגישו ביום 24.2.21 כתב הגנה בו טענו שסוכם על תשלום עמלה בגין עסקת השקעה ולא בגין עסקת הלוואה, כפי שהיה בפועל.

כתב תשובה

3. התובעים הגישו ביום 9.3.21 כתב תשובה בו דחו הטענה שהסיכום בדבר תשלום העמלה היה בגין עסקת השקעה ולא בגין עסקת הלוואה.

הדיון הראשון

4. ביום 6.6.21 התקיים הדיון הראשון. ביהמ"ש נתן הוראות בקשר להליכים המקדמיים.

הגשת ראיות

5. ביהמ"ש קבע ביום 23.6.21 כי מוצו הליכים מקדמיים ונתן צו להגשת ראיות. התובעים, לאחר שביקשו וקיבלו ארכה, הגישו ראיותיהם ביום 25.7.21 והנתבעים ביום 9.9.21.

הדיון השני

6. ביום 9.11.21 התקיים הדיון השני. ביהמ"ש קבע מועד לשמיעת הראיות, סדר נחקרים וקצב זמני חקירה.

הדיון השלישי

7. היום, 9.2.22, התקיים הדיון השלישי, לאחר שביהמ"ש דחה מועד הדיון שנקבע קודם לכן, לבקשת הצדדים. נחקרו התובע, מר רם צרפתי (להלן: "**רם**"), וה"ה עומר ומיכאל ברזאני (להלן: "**עומר ומיכאל**"). לאחר שמיעת הראיות, הצדדים סיכמו בעל פה.

דיון והכרעה

8. על ביהמ"ש להכריע האם סוכם על תשלום עמלה כטענת התובעים ומי היה אמור לשאת בחיוב שסוכם.

גרסת התובעים

9. התובעים טענו בכתב התביעה כי התובעת הינה חברה בבעלות ובשליטתו המלאה של התובע, אשר הינו יזם ומנהל ותיק בענף החיתום וההנפקות בשוק ההון הישראלי. עוד טענו שהנתבעת 1 (למיטב ידיעתם) בעלים של פעילות בתחום הקנאביס בארה"ב, הנשלטת על ידי הנתבעים עומר ומיכאל, אשר הינם בניו של הנתבע 4, (להלן: "**אברהם**") שהינו יזם ותיק אשר בעבר היה בעלים של אתרי הטמנת פסולת בירושלים ובת"א, ובשנים האחרונות פעיל בענף הקנאביס בין היתר באמצעות הנתבעת.

עוד טענו שבמהלך חודש ספטמבר 2019 ניתן צו הקפאת הליכים כנגד חב' וונטייז פי.אל.סי שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסת ת"א (להלן: "**החברה**"), ועו"ד אמיר פלמר מונה כנאמן שלה בהקפאת הליכים. לטענת התובעים, הנתבעים פנו אליהם והודיעו, כי בחודש דצמבר התקשרו עם עו"ד פלמר, לרכישת שלד החברה, באופן שבו יוקצו להם מניות אשר יקנו להם שליטה בחברה, והיא תמשיך להיסחר בבורסה לניירות ערך בת"א. עוד טענו שלצורך מימון (חלקי) של הרכישה, הנתבעים פנו אליהם (בעצמם ובפרט באמצעות מיכאל, וגב' מיכל פוקס אשר שירתה אותם כיועצת קבועה ו/או

כנושאת משרה מטעמם) באמצעות התובע, על מנת שיסייעו להם להשיג את המימון הנדרש לצורך רכישת השליטה בחברה.
עוד טענו, שסוכמה עמלתם, על בסיס הצלחה, בהיקף של 7% +מע"מ מן המימון שיוענק לנתבעים וכי סיכום זה אינו מוכחש על ידי הנתבעים, אלא שלאחר השלמת העסקה וקבלת הכסף על ידי הנתבעים, הם העלו טענה לפיה שיעור עמלה זה מתייחס למבנה מסוים של עסקה בלבד. עוד טענו, שהנתבעים לא התכחשו לכך שמבנה העסקה היה ידוע להם למעלה מחודש ימים לפני השלמתה מבלי שהעלו טענה כלשהי בדבר שיעור העמלה.
עוד טענו שעם סיכום עמלתם, הם פנו בשם הנתבעים לקבוצה בשם "ערך פיננסים", איתה פעלו בעבר בעסקה דומה של מימון לחברה ציבורית קטנה בבורסה בתל-אביב, אשר באופן דומה נשענה על שלד בורסאי ונעזרה ב"ערך פיננסים" על מנת להשלים את העסקה.

התובעים טענו כי ביום 8.1.20 נערכה פגישה בין הנתבעים ובין נציג קבוצת "ערך פיננסים", הוא רם. הנתבעים החליטו לשקול את תנאי העסקה והפגישה הסתיימה ללא תוצאות. התובעים טענו כי ככל הנראה ניסו הנתבעים להשיג עסקה חלופית בתנאים טובים יותר, אך הדבר לא עלה בידם. עוד טענו, שעובר ליום 15.2.20 פנו אליהם הנתבעים שוב בבקשה לחדש את הקשר עם "ערך פיננסים" ולקיים פגישה דחופה על מנת לקדם את מתווה העסקה עליו דובר ביום 8.1.20. בין ה- 8.1.20 ובין חידוש המו"מ ביום 18.2.20 לא העלו הנתבעים ולו בדל טענה לפיה מבנה העסקה אשר הוצע על ידי "ערך פיננסים", שכבר היה ידוע להם לפרטיו, מחייב הקטנה או התאמה של העמלה שסוכמה עמם.

עוד טענו, שבפגישה ביום 18.2.20, כבר בתחילת הפגישה ביקש התובע, בנוכחות אנשים בחדר, לוודא שסוגיית העמלה ברורה וסגורה לפני התקדמות בנושא שעל סדר היום. לנוכח ניסיונם של הנתבעים להתחמק מאמירה ברורה בנושא העמלה סירב רם להמשיך את הפגישה, ואף עזב את החדר, עד לאישור שיעור העמלה והיקפה. התובעים טענו שהנתבעים בפורום רחב של הפגישה אישררו את העמלה בהיקף של 7% + מע"מ.

עוד טענו, שבטרם הושלמה העסקה, פנה התובע אל הנתבעים על מנת לסכם את אופן תשלום העמלה, ואף שוחח עם מר רם מטעם "ערך פיננסים" וקיבל את הסכמתו לכך שהעסקה תוגדל באופן פרופורציונאלי בשל העמלה לה זכאים התובעים, כך שהנתבעים לא יצטרכו לשלם את העמלה מכיסם או לנכותה מסכום המימון שיועמד. לאחר הסכמתו של רם, הודיע התובע על הסכמה זו לנתבעים. אולם, הם בחרו שלא להגדיל את סכום המימון.

עוד טענו שאברהם אמנם אינו רשום כצד להסכם המימון, אולם הוא היה הרוח החיה מאחורי העסקאות, ובחר מיוזמתו ומסיבותיו שלו לבצעה באמצעות שני בניו, עומר ומיכאל ובאמצעות הנתבעת. במסגרת הסכם המימון התחייבה "ערך פיננסים" להעמיד לתובעים סך של 2,500,000 ₪. בהמשך נמסר לתובע על ידי הנתבעים ויתר המעורבים בעסקה כי במסגרת הטיוטה שנחתמה הופחת הסכום ל- 1,300,000 ₪ לבקשת הנתבעים. לכן טענו, העמלה לה הם זכאים, בהנחה כי אכן הסכום שנקבע בטיוטה הסופית שנחתמה הינו 1,300,000 ₪, הינה בסך של: 1,300,000 ₪ * 7% = 91,000 ₪ + מע"מ.

התובעים טענו כי בפגישה שנערכה ביום 5.3.20 ניסו הנתבעים ללחוץ על התובע במטרה שיפחית את העמלה שתשולם, בין היתר בטענות כי הם שרויים במצוקת תזרים. לאחר שנכשלה פגישה זו, נערכה אחריה פגישה נוספת במשרדו של בא כוחם עו"ד גרזי. במהלך הפגישה הסכים התובע לפנים משורת הדין לאור הבטחת הנתבעים כי תשלום העמלה יוסדר ב- 2 תשלומים מהירים: מחצית בתוך 10 ימים (15.3.20) ומחצית בשבוע שמסתיים לפני חג הפסח (לא יאוחר מה- 8.4.20). בכפוף למצג והתחייבות זו של הנתבעים הסכים התובע להפחית את העמלה לסך מופחת של 71,500 ₪ + מע"מ. אולם, הנתבעים הפרו מצג והתחייבות זו ולא עמדו בהם ואף סיכום מותנה זה הופר ולא קוים על ידם.

עוד טענו, שגם במהלך פגישה שהתקיימה ביום 4.8.20 לא כפרו הנתבעים בחובם המקורי לתובע או בהפרה של ההסכמה המותנית מיום 5.3.20. אולם, טענו שאין ביכולתם כעת לשלם יותר מ- 65,000 ₪ + מע"מ. עוד טענו, ששוב נדחק התובע להתפשר עם הנתבעים במטרה להאיץ את תשלום החוב. אולם, גם כאן התברר כי הנתבעים אינם מסוגלים לשלם סכום זה ועל כן ביקשו שהות נוספת בת 90 ימים להעביר את הסכום המופחת. גם לאחר חלוף 90 הימים הודיעו הנתבעים שאין ביכולתם להעביר את הסכום אלא "**20 אלף שקלים בלבד**". התובעים טענו שעד עצם מועד הגשת התביעה לא שילמו להם הנתבעים ולו אגורה אחת לשם פרעון חובם. לכן, ביקשו לחייב אותם בסכום העמלה שסוכם ובהוצאות בסך של 20,000 ₪.

גרסת הנתבעים

10. הנתבעים טענו בכתב ההגנה שאברהם לא שימש מעולם בתפקיד רשמי בנתבעת לא כמנהל ולא כנושא משרה ואינו מוסמך לחייב הנתבעת לשום צורך או עניין. עוד טענו, שלא נחתם כל הסכם בין התובעים ו/או מי מהם ובין הנתבעת. עוד טענו, שהמו"מ בין התובעת והנתבעת, היה בקשר עם עסקה מסוג "**השקעה**" ולא לעסקה מסוג "**הלוואה**" כפי שהיה בסופו של דבר. עוד טענו שעומר ומיכאל מעולם לא נתנו הסכמה מטעמה של הנתבעת או בכלל לעמלה הנטענת ולא זו בלבד אלא שהם הסתייגו מפורשות בזמן אמת

בפגישה שהתקיימה בין הצדדים והודיעו לתובעים כי הם אינם מסכימים לעמלה אותה מבקשים התובעים כך וכי הנתבעת לא תשלם את העמלה.
עוד טענו שאברהם ניסה אומנם להרגיע את הרוחות אך בוודאי שלא התחייב לדבר באופן אישי. לטענת הנתבעים, ההלוואה אותה לקחה הנתבעת שולמה במלואה למלווה "ערך פיננסים" וכי מעולם לא הושגה בין התובעים ובין הנתבעת באמצעות נציגיה המוסמכים הסכמה כלשהי. עוד טענו, שעומר מתוקף היותו נציג מוסמך של הנתבעת הציע סכום הוגן כמקובל להלוואה בשוק ההון והצעתו לא התקבלה.

האם סוכם על עמלה בשיעור של 7% בתוספת מע"מ?

11. מחדל התובעים לתעד בהסכם בכתב את הסכמות הצדדים, גרם לניהול דיון משפטי שיתכן והיה נמנע. אולם, שפר מזלם של התובעים והם הצליחו בסופו של יום להעמיד ראיות שמוכיחות כי נכרת חוזה לפיו תשולם להם על יסוד הצלחה עמלה בשיעור של 7% בתוספת מע"מ.

12. שיעור העמלה מתועד במסרון ששלח התובע למיכאל ביום 5.1.20. מיכאל עונה למסרון במסרון בו הוא כותב "**הפגישה מאושרת מבחינתנו**" ולא מעלה כל הסתייגות לגבי שיעור העמלה בו נוקב התובע במפורש. אמנם המילה מע"מ לא אוזכרה במסרון, אך הנתבעים לא טענו שלא סוכם גם על תוספת מע"מ. במסרון מאוחר יותר ביום 25.2.20 התובע מזכיר את תוספת המע"מ ומיכאל אינו חולק על כך.

13. אם היה ספק בדבר הסכמת הצדדים כבר במועד שליחת המסרון הראשון של התובע למיכאל, רם הצהיר והעיד שגובה העמלה בשיעור 7% סוכם בין הצדדים בנוכחותו בישיבה שהתקיימה ביום 18.2.20.

14. ביהמ"ש נתן אמון בעדות של רם שהייתה עקבית וברורה וזוקף לזכותו מהימנות גם בגלל שכאשר לא זכר פרט מסוים, הוא הודה בכך. לדוגמא, הוא ענה לשאלה האם שמע שסוכם תשלום בתוספת מע"מ, שאינו זוכר אם דובר בפגישה על תשלום תוספת מע"מ.

15. כמו כן, שיעור העמלה של 5% בתוספת מע"מ שהסכמה לגביה מתועדת במסרונים מאוחרים, מלמד שהסכום המקורי היה גבוה יותר.

16. לכן, ביהמ"ש קובע כי סוכם על תשלום עמלה כגרסת התובעים 7% בתוספת מע"מ. לא הייתה מחלוקת לגבי גובה ההלוואה שסוכמה, ואשר ממנה יש לחשב סכום העמלה.

האם המעבר מעסקת השקעה להלוואה ביטל הסיכום בדבר תשלום העמלה?

17. כאמור לעיל, הנתבעים טענו שאם היה סיכום, אותו לא מצאו לפרט בדבר סכום מסוים, הוא חלף ואיננו מרגע שמבנה העסקה השתנה מהשקעה להלוואה.

18. אולם, מהראיות שהובאו, עולה שעוד לפני הישיבה שהתקיימה ביום 18.2.20 הנתבעים ידעו שהעסקה שעל השולחן היא הלוואה ולא השקעה.

19. ביהמ"ש גם מוכן להסכים שבפגישה שהתקיימה ביום 18.2.20, עומר ניסה לחזור בו מהסיכום בדבר גובה העמלה.

20. אולם, ביהמ"ש מאמץ את גרסת התובע לפיה כאשר חש בכך שהנתבעים מעוניינים לחזור בהם מהסכמתם, הוא דרש לעגן ההסכמה בכתב בטרם תתחיל הישיבה עם רם בה נכחו התובע, עומר, מיכאל, אברהם גב' פוקס ועו"ד גרזי.

21. כעולה מתמליל השיחה בין אברהם ובין התובע, אברהם נפגע מכך שהתובע לטענתו בשיחה, "**דפק על השולחן**". רם הצהיר והעיד שלנוכח חילופי הדברים בענין דרישתו של התובע כי הנתבעים יאשרו הסיכום בדבר העמלה, הוא יצא מחדר הישיבות על מנת שהצדדים יגיעו לסיכום בטרם תמשך הישיבה. כאשר רם יצא מחדר הישיבות, אברהם אישר מחדש ההסכמה עם התובעים. כאשר רם חזר, כפי שהצהיר והעיד רם, אברהם אישר באזניו שהסיכום עומד בעינו בדבר שבעה אחוזים.

22. עומר ומיכאל ניסו בחקירתם לעמעם העובדה שאברהם אישר בנוכחותם בישיבה הסיכום, לאחר יציאת רם מהחדר, ובשובו. אולם, לבסוף לאחר מספר התפתלויות, מיכאל אישר זאת בעדותו. לכן, גם לא היה צורך לשמוע את עדותו של אברהם בעניין זה.

23. עומר ומיכאל טענו כי להסכמה זו לא היה ערך שכן לאברהם לא היה ואין מעמד רשמי בנתבעת.

24. ביהמ"ש רואה עמדה זו כחסרת תום לב בעליל. זאת, מכיוון שכאשר רם חזר לחדר הישיבות, ואברהם אישר שהסיכום בעינו עומד, הם לא הודיעו כי לא הושג סיכום. כשנשאלו לפשר התנהלות זאת טענו ש"**הישיבה נמשכה**".

25. ביהמ"ש קובע שמרגע שאברהם אישר הסיכום בנוכחות הנמצאים בחדר הישיבות לאחר שרם יצא, ולאחר ששב, יש לראות בסיכום, כסיכום על דעת עומר ומיכאל. זאת, מכיוון שהיה ברור להם שהישיבה נמשכת בגלל האישור של אברהם שכן אחרת, כפי שהעיד רם, היא לא הייתה נמשכת.

26. מכאן, שעקב שתיקתם של עומר ומיכאל כאשר רם שב לדיון, וכאשר אביהם אברהם מאשר באזניו של רם הסיכום בנוכחותם, כל הנוכחים הסתמכו על המצג לפיו הם קיבלו עליהם עמדת אברהם, ובזכות מצג זה, הישיבה נמשכה ולאחר מכן נחתם ההסכם שבזכותו רכשו את שלד החברה.

27. לכן, ביהמ"ש קובע כי לאחר שהיה ברור לנתבעים שמדובר בעסקת הלוואה הם אישררו ההסכמה הקודמת.

האם עומר, מיכאל ואברהם חבים יחד עם הנתבעת?

28. מחדל התובע לתעד ההסכמה בכתב, לא מנע ממנו להוכיח הסיכום בדבר גובה תשלום העמלה. אולם, לעניין התחייבויות אישיות של עומר, מיכאל ואברהם לא הובאה כל ראיה, על אף שהוצגו ראיות רבות בכתב ובתמלילים. בעניין זה, התובע לא עמד בנטל הבאת הראיות והשכנוע.

29. רק בעת השמעת הסיכומים, התובע טען לראשונה שהוא מעוניין לבדוק אם הנתבעת חדלת פרעון. על מנת לייחס לעומר, מיכאל ואברהם חבות אישית, היה עליו להציג ראיות מלכתחילה לפיהן עומר, מיכאל ואברהם ידעו בזמן המו"מ כי הנתבעת חדלת פרעון, טענה שלא עלתה כלל, ולכן בחוסר תום לב הסתירו זאת, כביכול, ממנו על אף חובתם לנהל מו"מ בתום לב לפי סעיף 12 **לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973**. לעניין זה ראו פסק הדין המנחה בד"נ 7/81 **פנידר חברה להשקעות פתוח ובנין בע"מ נ' דוד קסטרו**, לז(4) 673.

30. אולם, הטענה לא עלתה ומכאן שגם לא הוכחה.

31. אשר על כן, ביהמ"ש מחייב רק את הנתבעת לשלם לתובעים את מלוא סכום העמלה שסוכמה מלכתחילה.

האם יש להכיר בהצעות הפשרה כמחייבות?

32. כמתואר באריכות בראיות הצדדים, היו מספר ניסיונות להשיג פשרה, אך הנתבעים סיכלו את כולם ועמדו בסירובם לשלם ולו אגורה שחוקה לתובעים. לכן, הצעות אלה, אינן מחייבות את התובעים.

האם ההסכמה נכפתה על הנתבעים?

33. הנתבעים לא טענו לכפיה ודי בכך כדי להוריד טענה זו מעל סדר היום. ביהמ"ש מתייחס לטענה זו, אך משום שמיכאל ועומר קבלו על עמלה גבוהה מדי לטעמם ביחס למקובל. כמו כן, התיאורים, שחלקם עלו לראשונה בעת מתן עדותם, בדבר איומים מ"**כרישי הון**" כי יבולע להם עקב סירובם לשלם לתובעים, נוגעים לאירועים שהתרחשו לאחר המועד הקובע לעניין התגבשות ההסכמה, הוא יום 18.2.20, מועד הפגישה עם רם.

34. לא זו אף זו, הנתבעים מעולם לא הודיעו על ביטול הסכמתם עקב כפיה ולבטח לא תוך זמן סביר כנדרש בסעיף 20 לחוק החוזים..

35. הנתבעים טענו שהתובע הוציא דיבתם רעה בשוק. בעניין זה אין להם אלא להלין על עצמם, לעניין האופן בו חזרו בהם פעם אחר פעם מכל סיכום שהושג עם התובעים.

ביהמ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובע שיעור העמלה שסוכם ביום 18.2.20

36. לנוכח האמור לעיל, ביהמ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובע שיעור העמלה שסוכם ביום 18.2.20 בסך של 106,851.29 נכון למועד הגשת התביעה.

דיון בהוצאות

37. מכיוון שהתובעים זכו בחלק מתביעתם, הם זכאים לתשלום הוצאות ושכ"ט. אולם, ביהמ"ש דחה התביעה נגד שלושה מתוך 4 הנתבעים.

38. כמו כן, ביהמ"ש מביא בחשבון שהימנעות מעמידה על חתימת הסכם מסודר, נועדה לקדם שיווק עסקאות של התובעים ביחס ללקוחות בכח. עמידת בעל מקצוע על חתימת

הסכם עלולה להרתיע לקוחות. לכן, בעל מקצוע שנמנע מהחתמה על הסכם לגבי תמורה לא מבוטלת, מגדיל הסיכוי לרקימת עסקה, אך לוקח סיכון לא מבוטל, שגורם בדיעבד להתדיינויות מיותרות ולעיתים מנוצלת ע"י הלקוח, על מנת לקבל שירות ללא תמורה.

39. אשר על כן, כל צד יישא בהוצאותיו.

סוף דבר

40. אשר על כן, ביהמ"ש מחייב הנתבעת לשלם לתובעים הסך של 106,851.29 צמוד בתוספת רבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד מועד התשלום בפועל.

ניתן היום, ח' אדר א' תשפ"ב, 09 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט